

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานธุรกิจสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

FACTORS AFFECTING BUSINESS PERFORMANCE OF ONE TAMBON
ONE PRODUCT (OTOP) IN THE SOUTHERN GULF OF THAILAND PROVINCIAL
CLUSTER: AN APPLICATION OF LOGISTIC REGRESSION ANALYSIS

ชมพูนุท ดวงจันทร์¹ พรนภา กำเพชร² วรณภรณ์ เนียมนวล³ นิธินาฏ ชุมแดง⁴
ปรียามล ยงยุทธ⁵ พิมพ์ชนก ส่งแสงแก้ว⁶ ฐาปณิญา จันทร์แจ่มศรี⁷ และนภาพร พงศ์ทองเมือง⁸
Chompunoot Duangjan¹, Pornnapa Kampetch², Wanpirom neamnuan³, Nitinat chumdang⁴,
Preeyamon yongyut⁵, Pimchanok songsangkaew⁶, Thapanida janjamsri⁷,
and Napaporn pongthongmuang⁸

^{1,2,3,4,5,6,7,8}คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
^{1,2,3,4,5,6,7,8}Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of Songkla University,
Surat Thani Campus

Received: May 15, 2020 / Revised: September 27, 2020 / Accepted: October 5, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลผ่านกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จำนวน 258 ราย จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานธุรกิจ OTOP มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต ปัจจัยด้านผู้นำ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการแรงงาน ซึ่งโมเดลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทำนายทุกตัวแปรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และโมเดลสามารถทำนายความแปรปรวนของการดำเนินธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จได้ร้อยละ 67.50 ความสามารถสำหรับการทำนายโอกาสประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จของธุรกิจ OTOP ได้ถูกต้องร้อยละ 89.50 และมีอัตราความผิดพลาดต่อการจัดเข้ากลุ่มร้อยละ 10.50 โดยเสนอแนวทางให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยให้มุ่งเน้นการบริหารการผลิต ผู้นำ และการบริหารจัดการแรงงานเป็นหลัก

คำสำคัญ: ธุรกิจหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปัจจัยความสำเร็จทางธุรกิจ การถดถอยโลจิสติก

Abstract

The purpose of this research was to investigate factors affecting the business performance result of One Tambon One Product (OTOP) business by using a questionnaire as a tool for collecting data from a sample group comprising 258 OTOP entrepreneurs from

the Southern provincial cluster along the Gulf of Thailand coast. After that, the research data were analyzed with the use of logistic regression analysis. The findings showed that there were 3 factors affecting the OTOP business performance, namely, the production management factor, the leadership factor, and the labor management factor. The model of logistic regression analysis indicated that all variables were appropriate and consistent with the empirical data. The model also could predict the variation of OTOP business achievement by 67.50 percent; the correctness of the prediction on the opportunities of OTOP business performance being successful or unsuccessful was 89.50 percent; while the apparent error rate in grouping was 10.50 percent. Thus, the OTOP entrepreneurs in the Southern provincial cluster along the Gulf of Thailand coast should focus mainly on production management, leadership, and labor management.

Keywords: OTOP, Business Success Factor, Logistic Regression Analysis

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ในทุกขั้นตอนของแผนการพัฒนาอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (Office of the National Economic and Social Development Council, 2019) มีนโยบายโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) ซึ่งเป็นนโยบายที่จะส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน และการพึ่งพาตนเองของประชาชนเพื่อให้แต่ละชุมชนได้นำภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดมูลค่าสามารถทำรายได้ให้กับชุมชนและได้ผลิตภัณฑ์ที่มี

คุณภาพโดยมีหลักการพื้นฐาน 3 ประการคือ การสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล การพึ่งตนเองคิดอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างทรัพยากรมนุษย์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพมีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่ม โดยผลิตภัณฑ์ไม่ได้หมายถึง สินค้าเพียงอย่างเดียวแต่เป็นกระบวนการทางความคิด การบริการการดูแล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การรักษาภูมิปัญญาไทย การท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ (The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2017)

ธุรกิจ OTOP จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการสร้างงานสร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน แต่การดำเนินธุรกิจ OTOP ของกลุ่มต่างๆ ในช่วงที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาอุปสรรคหลายด้านในการทำงาน จนทำให้บางกลุ่มล้มเหลวและยุบตัวไปในที่สุด ตัวอย่างเช่น การขาดการบริหารจัดการภายใน

องค์กร ไม่มีเงินทุนที่เพียงพอ ผู้นำ ไม่มีศักยภาพในการบริหารจัดการ ฯลฯ (Chiarakul, 2014) แต่ก็มีบางกลุ่มที่ดำเนินธุรกิจจนประสบความสำเร็จสามารถสร้างรายได้นำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งโดยปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จ เช่น การบริหารจัดการภายในองค์กรที่ดี มีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม มีการติดต่อกับเครือข่ายภายนอกอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนรู้จนนำไปสู่การพัฒนาทักษะในด้านการพัฒนาฝีมือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น รวมไปถึงตัวผู้นำของกลุ่มต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จจนสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน (Sanprasit, 2017)

จากเหตุผลดังกล่าว หากมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ธุรกิจ OTOP มีโอกาสประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ โดยเลือกใช้เทคนิควิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก สำหรับงานวิจัยนี้จะศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ข้อมูลทางสถิติ จำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยพบว่า ภาคใต้มีผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP จำนวนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ (The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2017) จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจต่อการศึกษาดังกล่าวถึงปัจจัยสำคัญสำหรับการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในภูมิภาคนี้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของพื้นที่เขต 6 ที่เรียกว่า “กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย” เพราะมีจำนวนผู้ประกอบการ OTOP มากกว่าเมื่อเทียบกับเขตพื้นที่อื่นของภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางปรับใช้กับธุรกิจ OTOP ต่อการนำปัจจัยที่ศึกษามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กร และสามารถพัฒนากลุ่ม OTOP ของผู้ประกอบการในภาคใต้และชุมชนอื่นๆ เพื่อการยกระดับมาตรฐาน สร้างความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ทบทวนวรรณกรรม

จากการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในรูปแบบต่างๆ มีดังนี้

Ommanee (2016) ได้ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทอาหารในจังหวัดสตูลพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการผลิตพบว่า การมีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าส่งผลต่อความสำเร็จมากกว่าที่ไม่มีสินค้าตอบสนองต่อลูกค้า นอกจากนี้สินค้าที่ปลอดภัยและมีคุณภาพจะทำให้ผู้บริโภคมีความเชื่อถือมีโอกาสนประสบความสำเร็จมากกว่า อีกทั้งการมีสินค้าหลากหลายรูปแบบทำให้ลูกค้ามีทางเลือกจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จมากขึ้น 2) ปัจจัยด้านการตลาดพบว่า กลุ่มที่มีคู่ค้าปลีกจำนวนมากจะมีโอกาสนประสบความสำเร็จมากกว่า องค์กรที่มีคู่ค้าปลีกน้อย 3) ปัจจัยการบริหารและจัดการพบว่า กลุ่มที่มีการพัฒนาฝึกอบรมบุคลากรสร้างองค์กรให้เข้มแข็งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จมากกว่า 4) ปัจจัยด้านผู้นำ นั่นคือผู้นำที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์ และมีภาวะความเป็นผู้นำสูง ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จมากกว่า 5) ปัจจัยด้านแรงงาน จะเป็นในเรื่องการขาดแคลนแรงงาน แรงงานไร้ฝีมือ ไม่มีการพัฒนาทักษะจึงส่งผลให้เกิดปัญหาในการผลิตสินค้า 6) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก ทั้งการเข้าร่วมประชุมหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญร่วมมืออย่างเต็มที่ที่มีการแสดงความคิดเห็นอย่าง

สม่ำเสมอและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

Sangayotin (2017) ได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความกระตือรือร้น รับฟังความคิดเห็นพร้อมแก้ปัญหา และมีวิสัยทัศน์ในการมองการณ์ไกล 2) ความสามัคคีในกลุ่ม การมีส่วนร่วม และความผูกพัน คือ สมาชิกมีความเข้าใจมีเป้าหมายร่วมกัน ให้ความร่วมมือกับส่วนรวมและมีคุณธรรม 3) ระบบการบริหารจัดการที่ดี คือ เน้นเป้าหมายตามแผน มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน แบ่งงานตามความสามารถชัดเจนและโปร่งใส 4) เงินทุน คือ เงินทุนที่กลุ่มจัดหาจัดการจัดสรรผลกำไรเป็นสัดส่วนและมีระบบที่ชัดเจน จะเป็นการยกระดับการดำเนินงานของกลุ่มโดยไม่ต้องพึ่งเงินลงทุนภายนอก 5) การสนับสนุนจากภาครัฐ เป็นแนวทางที่รัฐให้การสนับสนุนด้านการตลาด การเงิน ความรู้ในการบริหารจัดการ และการฝึกอบรมหรือดูงาน จะเป็นการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้วิสาหกิจชุมชน 6) ทักษะความสามารถในการผลิต รวมถึงนวัตกรรม การผลิตและการพัฒนา เป็นการวางแผนการผลิตสินค้าตามขั้นตอนและจัดหาวัตถุดิบให้เพียงพอ มีการพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพวัตถุดิบและสินค้าก่อน มีการคิดค้น ปรับปรุงสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการผลิต และออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง 7) การสนับสนุนจากภายนอกที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (การสร้างเครือข่าย) มีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธุรกิจชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านเกิดความต้องการในการพัฒนาตนเอง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับภายนอก 8) ผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนและความรับผิดชอบในงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความสามารถในการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างขวัญและกำลังใจ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา 9) การมีตลาดรองรับที่แน่นอน

ควรเน้นตลาดท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับสำหรับตลาดภายนอกท้องถิ่นจะเป็นความร่วมมือจากเครือข่าย 10) การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และความโปร่งใส สามารถตรวจสอบความโปร่งใสได้ 11) ระบบการสื่อสาร กลุ่มต้องมีการติดต่อกับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึง มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นของ ทุกคนเพื่อแก้ไขปัญหา 12) ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ สวยงาม ตรงความต้องการของผู้บริโภค 13) ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการ 14) การใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมคุณค่าและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ 15) การปฏิบัติทางกฎและข้อบังคับทางสิ่งแวดล้อม

Sanprasit (2017) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์พบว่า ปัจจัยความสำเร็จ มีดังนี้ 1) เครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งเป็นปัจจัยในการสร้างความร่วมมือกับภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาผ่านการดูงาน เยี่ยมเยียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ 2) การเงิน การบัญชี ซึ่งเป็นปัจจัยในการที่ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน มีการวางแผน ทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ เพิ่มในส่วนของการมีมาตรฐานทางการค้าเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออก 3) ผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตลอดเวลา สร้างความแตกต่างให้กับสินค้า มีความหลากหลายที่ดึงดูดและน่าสนใจ 4) บริหารจัดการแรงงาน เป็นปัจจัยที่เน้นในการสร้างความพร้อมด้านแรงงาน มีสัดส่วนการจ้างงานที่เหมาะสม แรงงานมีความรู้ ความชำนาญในการทำงาน มีความร่วมมือและสามัคคี และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้แรงงาน 5) สนับสนุนจากหน่วยงาน เป็นปัจจัยที่เน้นการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการขาย ช่องทางจัดจำหน่าย การให้การฝึกอบรมเพิ่มความรู้ และรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

จากภาครัฐ 6) การผลิต เป็นปัจจัยในด้านการผลิต ตั้งแต่การวางแผนวัตถุดิบและการผลิตอย่างเป็นระบบ การผลิตสินค้าได้คุณภาพและมาตรฐาน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต 7) ผู้นำ เป็นปัจจัยที่เน้นความสามารถของผู้นำทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการควบคุมและติดตามงาน และรับฟังความคิดเห็นของทุกคน 8) การบริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการวางแผนในการทำงานอย่างรอบคอบ 9) การตลาด มีการกำหนดราคาที่เหมาะสม และรักษาตลาดลูกค้าเก่าและใหม่ มีการคำนึงถึงคุณภาพสินค้า 10) ความเข้มแข็งของชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และแรงงานหรือทุนส่วนหนึ่งมาจากชุมชน

Wronka (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสำเร็จในมุมมองทางด้านปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญของกิจการเพื่อสังคมพบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ มีดังนี้ 1) ผู้นำที่แข็งแกร่ง จะต้องมีความวิสัยทัศน์กว้างไกล มีอุดมการณ์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) แรงจูงใจและความมุ่งมั่นของพนักงาน สร้างความผูกพันระหว่างองค์กรกับพนักงาน 3) ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับทางด้านสิ่งแวดล้อม นั่นคือภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่ระบุไว้ 4) มีแนวคิดทางด้านนวัตกรรมที่มีความน่าดึงดูดและมีความชัดเจนในการนำมาปฏิบัติ 5) มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารจัดการในการวางแผนและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ 6) มีคุณสมบัติในการให้บริการ มีใจรักในงานบริการ 7) ความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพกับภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้และทรัพยากรที่จำเป็น 8) ทุนทางสังคมที่จะนำพากลุ่มให้ประสบความสำเร็จได้ 9) การมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น ได้รับการยอมรับจากชุมชน 10) มีความโปร่งใสทางการเงิน มีระบบการจัดการทางการเงินที่เป็นระบบ

Tuamsuk, Phabu, & Vongprasert (2013)

ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการความรู้ของธุรกิจชุมชน: โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ของธุรกิจ OTOP โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำ เป็นเจ้าของธุรกิจ OTOP ที่อยู่ในพื้นที่มานาน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีการศึกษาดีหรือมีอาชีพมั่นคง สามารถถ่ายทอดความรู้ มีวิสัยทัศน์ มีความจริงใจ เสียสละ ใจกว้าง และได้รับการยอมรับจากคนในองค์กรหรือชุมชนธุรกิจ 2) วัฒนธรรมองค์กร พบว่า ธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จจะเป็นไปตามวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร 3) คน คือ สมาชิกของธุรกิจ OTOP เป็นการรวมกันของคนที่มีเป้าหมายและความต้องการเดียวกัน และ 4) ความรู้ หรือสติปัญญา เป็นการให้ความสำคัญกับความรู้ที่ได้รับจากวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาส่งต่อภูมิปัญญา ความรู้และทักษะ ให้มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้การสร้างงานและรายได้ให้เกิดขึ้นในชุมชน

จากการวิจัยที่ทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถแบ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจ OTOP ได้ 2 ส่วนสำคัญ คือ 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายใน ได้แก่ การบริหารและการจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารการเงินและการลงทุน การบริหารจัดการแรงงาน และผู้นำ และ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เครือข่ายความร่วมมือ และความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากนี้ประเด็นด้านผู้นำจะเป็นปัจจัยอันดับต้นๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ จึงเป็นที่น่าสนใจในการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของผู้นำในด้านระดับการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์การทำงาน เพราะจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประเด็นดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยความสำเร็จ ดังนี้

1. ระดับการศึกษา

Onmak (2010) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัย

ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ธุรกิจผลิตภัณฑ์เสื้อกั๊ก ตำบลแพ่ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาส่งผลต่อความสำเร็จ นั่นคือสามารถนำมาพัฒนาความรู้อย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกับ Jaisit & Chalermphol (2018) พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของเกษตรกรในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ นั่นคือเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะมีความสำเร็จต่อการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือเพราะมีการศึกษาหาข้อมูลวางแผนการผลิต นำเทคนิคใหม่ๆ มาปรับใช้ปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แต่ในทางตรงกันข้าม Ommanee (2016) พบว่า ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม OTOP

2. ประสบการณ์การทำงาน

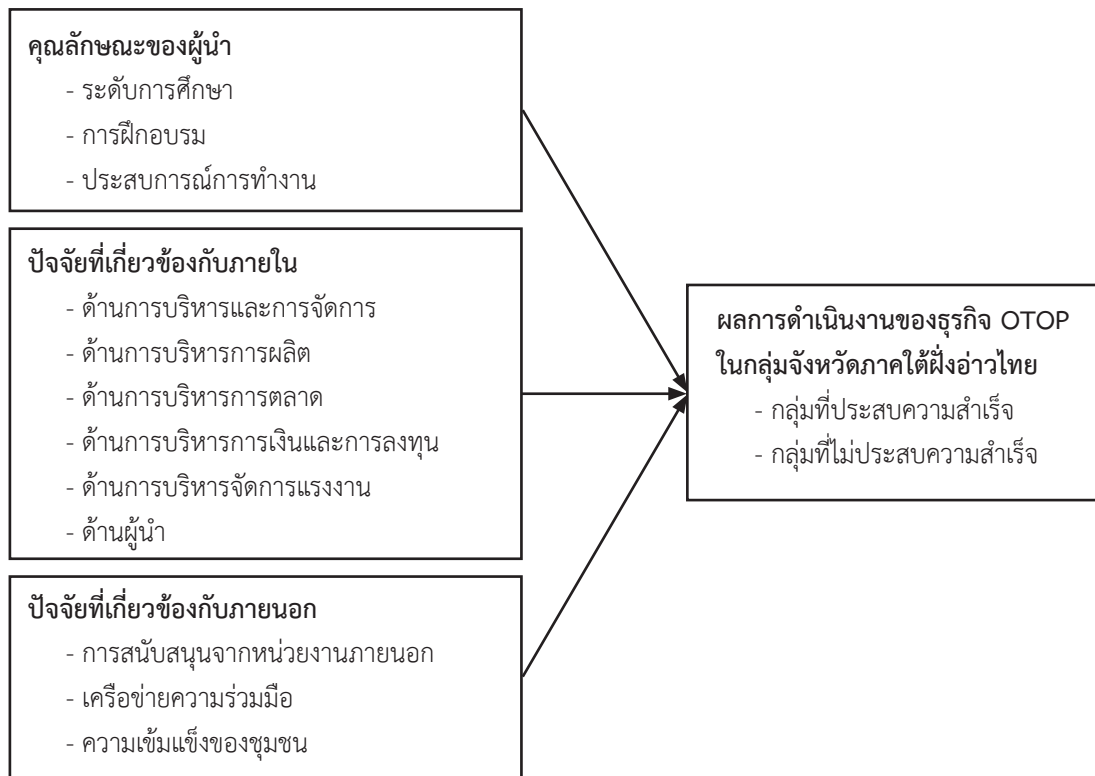
Amornpinyo (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการประสบความสำเร็จที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการรายย่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทยพบว่า ความรู้และการพัฒนาทักษะอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การแสวงหาโอกาสที่ดีสำหรับการทำธุรกิจ ประสบการณ์ของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างมาก่อนจนกระทั่งมีทักษะฝีมือแล้วจึงเข้ามาเป็นผู้ประกอบการ และมีฐานลูกค้าอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ Kader, Mohamad, & Ibrahim (2009) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ

ผู้ประกอบการรายย่อยในชนบทภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งอุตสาหกรรมในมาเลเซียพบว่า ผู้ประกอบการในชนบทของมาเลเซียที่ไม่ได้มีการศึกษาที่สูง แต่มีประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจก่อนเข้าโครงการของรัฐบาล เฉลี่ยประมาณ 5-10 ปี สามารถประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้

3. การฝึกอบรม

งานวิจัยของ Koomsalud, Sudharatna, & Apibunyopas (2017) ที่ทำการศึกษารื่องการศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของสินค้า OTOP ตามแนวคิด OVOP พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกลุ่ม OTOP มีการให้ความรู้ และฝึกทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้นำและสมาชิกในกลุ่ม ทั้งการให้ความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารธุรกิจและการฝึกอบรมในภาพรวม และอบรมดูงาน เพื่อให้มีความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับ Sakkatat & Kruekum (2018) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมด้านสินค้า และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตสินค้า และ Kader, Mohamad, & Ibrahim (2009) พบว่า ด้านความช่วยเหลือจากภาครัฐจะเน้นในการฝึกอบรมให้ผู้ประกอบการ เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับความสำเร็จทางธุรกิจ

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ คือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยประกอบด้วย จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง จำนวน 703 กลุ่ม (The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2017) สามารถแบ่งความสำเร็จตามระดับดาวได้ 2 ประเภท โดยเกณฑ์การแบ่งกลุ่มจะใช้ประเด็นเรื่องศักยภาพสู่สากลได้ โดยตั้งแต่ระดับ 4 ดาวขึ้นไปจะเป็นสินค้าที่มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับระดับประเทศและสามารถพัฒนาสู่สากลได้ ส่วนระดับ 3 ดาวลงมา เป็นระดับที่กำลังพัฒนายังไม่สามารถนำไปสู่การส่งออกได้ (The

Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2017) ดังนี้

- ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 414 กลุ่ม

- ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวน 289 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP จำนวน 255 คน โดยใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโรยามาเนที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 150 คน

- ผู้ประกอบการของธุรกิจ OTOP ที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวน 105 คน

3. ด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย คือ กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ผู้นำ ได้แก่ ระดับการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายใน ได้แก่ การบริหารและ

การจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารการเงินและการลงทุน การบริหารจัดการแรงงานและผู้นำ กลุ่มที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เครือข่ายความร่วมมือ และความเข้มแข็งของชุมชน

ตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

4. ด้านระยะเวลาการวิจัย 12 เดือน ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความน่าเชื่อถือและมีความสอดคล้อง เพื่อนำมาใช้กับผู้นำกลุ่ม OTOP ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้นำธุรกิจ OTOP ที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายใน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภายนอก และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้นำ โดยใช้มาตรวัด 5 ระดับความสำคัญ คือ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด และ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) พบว่า 1) ค่าความเชื่อมั่นการบริหารและการจัดการเท่ากับ 0.811 2) ค่าความเชื่อมั่นการบริหารการผลิตเท่ากับ 0.827 3) ค่าความเชื่อมั่นการบริหารการตลาดเท่ากับ 0.827 4) ค่าความเชื่อมั่นการบริหารการเงินและการลงทุนเท่ากับ 0.826 5) ค่าความเชื่อมั่นการบริหารจัดการแรงงานเท่ากับ 0.831 6) ค่าความเชื่อมั่นผู้นำเท่ากับ 0.831 7) ค่าความเชื่อมั่นการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเท่ากับ 0.839 8) ค่าความเชื่อมั่นเครือข่ายความร่วมมือเท่ากับ 0.830 9) ค่าความเชื่อมั่นความเข้มแข็งของชุมชนเท่ากับ 0.829 10) ค่าความเชื่อมั่นระดับการศึกษาของผู้นำเท่ากับ 0.863 11) ค่าความเชื่อมั่นการฝึกอบรมของผู้นำเท่ากับ 0.847 และ 12) ค่าความเชื่อมั่นประสบการณ์การทำงานของ

ผู้นำเท่ากับ 0.862 เป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูง ดังนั้นแบบสอบถามสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จริง

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เริ่มจากการติดต่อไปยังผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากหมายเลขโทรศัพท์ (The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion, 2017) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2562 จำนวน 258 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก โดยมีขั้นตอนดังนี้

การคัดเลือกตัวแปรทำนายที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP โดยตัวแปรทำนายทั้ง 9 ตัวแปร ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารการเงินและการลงทุน การบริหารจัดการแรงงาน ผู้นำ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เครือข่ายความร่วมมือ และความเข้มแข็งของชุมชนที่มีมาตรการวัดแบบอันตรภาคมาตราทุกตัวเข้าไปในสมการ สำหรับตัวแปรทำนายที่เป็นตัวแปรกลุ่ม (Categorical Variable) จึงต้องแปลงข้อมูลเป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable) ซึ่งมีจำนวนตัวแปรทำนาย 3 ตัวแปร ประกอบด้วย ระดับการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์

ส่วนตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลการดำเนินงานจากกลุ่มตัวอย่างธุรกิจ OTOP ทั้งหมด 258 กลุ่ม แบ่งเป็น 152 กลุ่ม ที่เป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ และ 106 กลุ่ม ที่ไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP เป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม (Dichotomous Dependent Variable หรือ Binary) โดยค่าของตัวแปร Y มี 2 ค่า คือ 0 กับ 1 โดยกำหนดให้กลุ่มธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ มีค่าเป็น 1 และ

กลุ่มธุรกิจ OTOP ที่ไม่ประสบประสบความสำเร็จ มีค่าเป็น 0 โดยการกำหนดเงื่อนไขกลุ่มธุรกิจ OTOP จาก การแบ่งความสำเร็จตามระดับดาว ได้ดังนี้

- ธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จต้องได้ รับการประเมินที่ระดับ 4 ดาว ขึ้นไป

- ธุรกิจ OTOP ที่ไม่ประสบความสำเร็จต้อง ได้รับการประเมินที่ระดับต่ำกว่า 4 ดาว

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มธุรกิจ OTOP ที่ ประสบความสำเร็จในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ผู้ประกอบการเป็นเพศชายจำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 32.9 เพศหญิงจำนวน 102 คน คิดเป็น ร้อยละ 67.1 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 สถานภาพ ส่วนใหญ่คือ สมรส จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 80.3 อาชีพหลักส่วนใหญ่คือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 ประสบการณ์ การทำงานส่วนใหญ่คือ ไม่มีประสบการณ์การทำงาน มาก่อน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8

สำหรับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยพบว่า ผู้ประกอบการเป็น

เพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 เพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่คือปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 สถานภาพส่วนใหญ่คือ สมรส จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 76.4 อาชีพหลักส่วนใหญ่คือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่คือ ไม่มี ประสบการณ์การทำงานมาก่อน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทำนาย

เป็นการวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน จากผลค่าการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์ของสหสัมพันธ์ทั้ง 12 ปัจจัย พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.00- 0.68 จะเห็นได้ว่าค่าสหสัมพันธ์มีค่าไม่เกิน 0.80 ตาม เกณฑ์ของ Stevens (1996 cited in Kaiyawan, 2012) แสดงว่าข้อมูลชุดนี้สามารถวิเคราะห์การ ถดถอยพหุได้เนื่องจากตัวแปรทำนายไม่มีความ สัมพันธ์กันมากหรือไม่มีปัญหา Multicollinearity เกิดขึ้น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าสหสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂
Y	1												
X ₁	0.54**	1											
X ₂	0.65**	0.64**	1										
X ₃	0.51**	0.59**	0.62**	1									
X ₄	0.51**	0.61**	0.53**	0.51**	1								
X ₅	0.42**	0.68**	0.41**	0.40**	0.41**	1							
X ₆	0.64**	0.55**	0.68**	0.57**	0.47**	0.46**	1						
X ₇	0.24**	0.41**	0.29**	0.34**	0.43**	0.34**	0.22**	1					
X ₈	0.32**	0.47**	0.38**	0.43**	0.45**	0.32**	0.34**	0.59**	1				
X ₉	0.38**	0.63**	0.42**	0.41**	0.44**	0.51**	0.44**	0.41**	0.42**	1			
X ₁₀	-0.02	-0.01	0.02**	-0.02	-0.07	-0.01	-0.07	-0.03	0.09	-0.11	1		

ตารางที่ 1 ค่าสหสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP (ต่อ)

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂
X ₁₁	0.22**	0.29**	0.27**	0.25**	0.18**	0.21**	0.18**	0.22**	0.36**	0.18**	0.00	1	
X ₁₂	0.03	0.07	0.02	0.07	0.07	0.04	0.04	-0.13	-0.05	0.00	-0.14	-0.03	1

หมายเหตุ 1. **p-value < 0.01

2. X₁: การบริหารและการจัดการ X₂: การบริหารการผลิต X₃: การบริหารการตลาด X₄: การบริหารการเงินและการลงทุน X₅: การบริหารจัดการแรงงาน X₆: ผู้นำ X₇: การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก X₈: เครือข่ายความร่วมมือ X₉: ความเข้มแข็งของชุมชน X₁₀: ระดับการศึกษา X₁₁: การฝึกอบรม X₁₂: ประสิทธิภาพการทำงาน Y: ผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของสมการการถดถอยโลจิสติก

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก แบบ Enter ดังนี้

1) พิจารณาค่าความเป็นไปได้ (Likelihood Value) เมื่อพิจารณาความเหมาะสมค่า -2 Log Likelihood สำหรับโมเดลที่มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 12 ตัวแปร มีค่าเท่ากับ 170.203 นอกจากนี้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกในรูปของค่าสถิติ Chi-square 3 ค่า ได้แก่ ค่า Step, Block และ Model

ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า Chi-square ทั้ง 3 ค่า มีค่าเท่ากันและมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าสมการถดถอยโลจิสติกในขั้นสุดท้ายมีความเหมาะสมกับโมเดลการถดถอยโลจิสติก (ตารางที่ 2)

2) พิจารณาสถิติทดสอบระดับความสัมพันธ์ สำหรับค่า Cox & Snell R Square และ Nagelkerke R Square ได้ 50.10% และ 67.50% นั้นหมายความว่า โมเดลสามารถทำนายความผันแปรของการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จได้ร้อยละ 67.50 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบสมการถดถอยโลจิสติก

		Omnibus Tests of Model Coefficients			-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
		Chi-square	df	Sig.			
Step1	Step	179.215	12	0.000	170.203	0.501	0.675
	Block	179.215	12	0.000			
	Model	179.215	12	0.000			

3) พิจารณาสถิติทดสอบความเหมาะสมของ Hosmer and Lemeshow พบว่า ถ้าในการ

ทดสอบค่า Chi-square ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า model มีความเหมาะสม (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของ Hosmer and Lemeshow Test

Hosmer and Lemeshow Test		
Chi-square	df	P - value
15.289	8	0.054

4. การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

จากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพบว่า มีตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวนเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่สามารถพยากรณ์โอกาสในการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ประกอบด้วย ตัวแปรด้านการบริหารการผลิต ด้านผู้นำ และด้านการบริหารจัดการแรงงาน นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้เพิ่มเติมอีกว่า 1) ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก (B) เท่ากับ 2.104 ให้ผลเป็นบวก นั่นคือการบริหารการผลิตแปรผันตรงกับความคาดหวังในการดำเนินธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ อธิบายได้ว่าธุรกิจ OTOP ที่เน้นด้านปัจจัยการบริหารการผลิตสูงนั้น จะมีโอกาสคาดหวังที่จะทำธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จเท่ากับ 2.104 และจากการพิจารณาค่า Exp (B) จากผลการทดสอบโมเดลมีค่าเท่ากับ 8.196 แสดงว่า ปัจจัยด้านการบริหารการผลิตของธุรกิจ OTOP จะช่วยเพิ่มโอกาสความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP สูงขึ้น 8.196 เท่าของการไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 2) ปัจจัยด้านผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก (B) เท่ากับ 1.724 ให้ผลเป็นบวกนั้น

คือ ผู้นำแปรผันตรงกับความคาดหวังในการดำเนินธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ อธิบายได้ว่าธุรกิจ OTOP ที่เน้นปัจจัยด้านผู้นำสูงนั้นจะมีโอกาสคาดหวังที่จะทำธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จเท่ากับ 1.724 และจากการพิจารณาค่า Exp (B) จากผลการทดสอบโมเดลมีค่าเท่ากับ 5.607 แสดงว่า ปัจจัยด้านผู้นำของธุรกิจ OTOP จะช่วยเพิ่มโอกาสความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP สูงขึ้น 5.607 เท่าของการไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และ 3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแรงงานมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก (B) เท่ากับ 0.520 ให้ผลเป็นบวกนั้นคือการบริหารจัดการแรงงานแปรผันตรงกับความคาดหวังในการดำเนินธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จ อธิบายได้ว่าธุรกิจ OTOP ที่เน้นการบริหารจัดการแรงงานสูงนั้น จะมีโอกาสคาดหวังที่จะทำธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จเท่ากับ 0.520 และจากการพิจารณาค่า Exp (B) จากผลการทดสอบโมเดลมีค่าเท่ากับ 1.682 แสดงว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแรงงานของธุรกิจ OTOP จะช่วยเพิ่มโอกาสความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP สูงขึ้น 1.682 เท่าของการไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
การบริหารและจัดการ (X ₁)	0.057	0.356	0.026	1	0.872	1.059
การบริหารการผลิต (X₂)	2.104	0.540	15.181	1	0.000*	8.196
การบริหารการตลาด (X ₃)	0.065	0.397	0.026	1	0.871	1.067
การบริหารการเงินและการลงทุน (X ₄)	0.573	0.295	3.773	1	0.052	1.774
การบริหารจัดการแรงงาน (X₅)	0.520	0.264	3.875	1	0.049*	1.682
ผู้นำ (X₆)	1.724	0.524	10.828	1	0.001*	5.607
การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (X ₇)	-0.157	0.309	0.257	1	0.612	0.855
เครือข่ายความร่วมมือ (X ₈)	0.351	0.400	0.766	1	0.381	1.420
ความเข้มแข็งของชุมชน (X ₉)	-0.114	0.317	0.130	1	0.718	0.892
ระดับการศึกษา (X ₁₀)	-0.107	0.412	0.067	1	0.796	0.899
การฝึกอบรม (X ₁₁)	0.143	0.411	0.121	1	0.728	1.154
ประสบการณ์ (X ₁₂)	0.109	0.443	0.061	1	0.806	1.115
ค่าคงที่ (Constant)	-19.302	2.606	54.858	1	0.000	0.000

หมายเหตุ: *p-value < 0.05

ดังนั้นผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ซึ่งตัวแปรที่มีความสำคัญต่อตัวแปรเกณฑ์ของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกดังนี้

สมการถดถอยโลจิสติก Log (odds ratio) =
 $-19.302 + 2.104X_2 + 0.520X_5 + 1.724X_6$

สำหรับผลที่ได้เป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของสมการที่นำมาใช้พยากรณ์โอกาสที่ธุรกิจ OTOP พบว่า จากธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยจำนวน 258 ราย ที่เก็บข้อมูลมานั้น มี 3 ปัจจัยที่มีความสำคัญอันส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ

OTOP ได้แก่ ด้านการบริหาร การผลิต ด้านผู้นำ และด้านการบริหารจัดการแรงงาน ซึ่งประสิทธิภาพของสมการถดถอยโลจิสติกในภาพรวมโดยเฉลี่ยสามารถทำนายโอกาสของการประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ OTOP ได้ถูกต้อง ร้อยละ 89.50 โดยพบว่า ความสามารถการทำนายโอกาสของการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จได้ถูกต้อง ร้อยละ 90.80 และความสามารถการทำนายโอกาสของการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ไม่ประสบความสำเร็จได้ถูกต้อง ร้อยละ 87.70 และมีอัตราความผิดพลาดในการจัดเข้ากลุ่มร้อยละ 10.50 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อำนาจการทำนายปัจจัยทั้ง 2 ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP

ผลการดำเนินงานธุรกิจ OTOP	ผลการดำเนินงานธุรกิจ OTOP		% การพยากรณ์
	ไม่ประสบความสำเร็จ	ประสบความสำเร็จ	
ไม่ประสบความสำเร็จ	93	13	87.70
ประสบความสำเร็จ	14	138	90.80
รวม			89.50

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต

การที่ธุรกิจมีการบริหารการผลิตที่ดีจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP มากกว่าที่จะไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนเพื่อเพิ่มโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะธุรกิจ OTOP จะประสบผลความสำเร็จได้ จะต้องมีความพร้อมต่อการคิดค้นและพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ตลอดเวลาเพื่อสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้า ผ่านการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ผลิตเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ต้องมีบรรจุกฎหมายให้มีความทันสมัยและสามารถดึงดูดสายตาผู้บริโภคให้ต้องการซื้อสินค้า อีกทั้งมีความสามารถต่อการบริหารและวางแผนการผลิต มีการควบคุมและติดตามการดำเนินงาน มีการจัดหาวัตถุดิบที่เพียงพอ และทันต่อความต้องการของลูกค้า สอดคล้องกับแนวคิดของ Mongsamak et al. (2013), Sangayotin (2017), Saithep & Permthai (2017), Sanprasit (2017), Auanlum, Morachat, & Jungvimutipan (2017) และ Sakkatat & Kruekum (2018) ที่ว่าการบริหารการผลิตเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ

2. ปัจจัยด้านผู้นำ

การที่ธุรกิจมีผู้นำที่ดีจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP มากกว่าที่จะไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนเพื่อเพิ่มโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ เนื่องจากธุรกิจ OTOP ที่มีผู้นำเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหาร และมีความเป็นผู้นำที่สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเสียสละและรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประสานงานกับภาครัฐ

และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจได้ดี ดังนั้นผู้นำที่ดีจะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกลุ่มธุรกิจ OTOP ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Termsnguanwong (2012), Tuamsuk, Phabu, & Vongprasert (2013), Wae-do (2014), Sanprasit (2017) และ Laiprakobsup (2018) ที่ว่าผู้นำที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในธุรกิจ อย่างไรก็ตามสำหรับประเด็นทางด้านระดับการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์การทำงานของผู้นำ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ซึ่งเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับ Jaisit & Chalermphol (2018), Amornpinyo (2013) และ Sakkatat & Kruekum (2018) ที่ว่าปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ

3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแรงงาน

การที่ธุรกิจมีการบริหารจัดการแรงงานที่ดี จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในธุรกิจ OTOP มากกว่าที่จะไม่ประสบความสำเร็จเป็นปัจจัยสนับสนุนเพื่อเพิ่มโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ เนื่องจากธุรกิจ OTOP ต้องให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญของธุรกิจ จะต้องมีแรงงานที่เพียงพอต่อการผลิตสินค้าและมีการจ้างงานในสัดส่วนที่เหมาะสม มีความรู้ และความชำนาญ ผ่านการอบรมพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานด้านการผลิตและพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฝึกอบรมและดูงาน นอกจากนี้แรงงานมีความร่วมแรงร่วมใจนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Jongwutiwes, Singhalert, & Passago (2010), Chiarakul (2014), Sanprasit (2017) และ Sakkatat & Kruekum (2018) ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแรงงานจะช่วยส่งเสริมการดำเนินงานธุรกิจ

สรุปผล

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก มีปัจจัยที่มีความสำคัญ 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการบริหารการผลิต ด้านผู้นำ และ

ด้านการบริหารจัดการแรงงาน

2. ประสิทธิภาพของสมการถดถอยโลจิสติกของทุกตัวแปรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์ดังนี้ โมเดลสามารถทำนายความแปรปรวนของการดำเนินธุรกิจ OTOP ประสบความสำเร็จได้ร้อยละ 67.50 และภาพรวมโดยเฉลี่ยของความสามารถทำนายโอกาสประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จของธุรกิจ OTOP ได้ถูกต้องร้อยละ 89.50 และมีอัตราความผิดพลาดต่อการจัดเข้ากลุ่มร้อยละ 10.50

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด ควรให้ความสนใจและสนับสนุนส่งเสริมปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สามารถนำไปเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้ประกอบการ OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับดาวของสินค้า OTOP ให้สูงขึ้น เป็นการสร้างเสริมศักยภาพให้ธุรกิจ OTOP อันนำไปสู่ประสิทธิภาพต่อชุมชนได้

1.2 ผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP สามารถนำไปวางแผนโดยเน้นปัจจัยหลัก 3 ด้าน เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ OTOP มีการดำเนินงานร่วมกับผู้ประกอบการจัดการฝึกอบรม/ดูงาน เพื่อให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการของ

ผู้นำ ด้านการผลิตและการส่งเสริมการผลิต และการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานที่สูงขึ้น เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับจากลูกค้า นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างจาก คู่แข่งชั้นอันนำไปสู่ยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น

2.3 ผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ความสามารถด้านการบริหารธุรกิจ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มพูนศักยภาพของผู้นำก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างขึ้นสามารถนำพาธุรกิจ OTOP ให้ประสบความสำเร็จได้

2.4 ผู้ประกอบการธุรกิจ OTOP ควรให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการแรงงาน ทั้งด้านการฝึกอบรมและดูงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างสม่ำเสมอ

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

3.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในด้านปัจจัยความสำเร็จของ OTOP ในแต่ละภูมิภาคและแบ่งแยกแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การขยายผลและพัฒนาองค์ความรู้ให้กว้างและชัดเจนขึ้น

3.2 ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการในธุรกิจ OTOP ที่ประสบความสำเร็จว่าควรมีคุณลักษณะอย่างไร เพื่อนำมาพัฒนาการฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการในธุรกิจ

References

- Amornpinyo, N. (2013). A Sustainable Success Model of Micro Entrepreneur in Upper Northeast, Thailand. *Sripatum Chonburi Journal*, 9(3), 57-66. [in Thai]
- Auanlum, P., Morachat, C., & Jungvimutipan, K. (2017). The Development of the Operational Capacity of the Non-Food Herbal One Tambon One Product (OTOP) Groups. *Humanity and Social Science Journal, Ubon Ratchthani University*, 8(2), 207-238. [in Thai]

- Chiarakul, T. (2014). The Problems and the Adaptation of OTOP to AEC. *Executive Journal*, 34(1), 177-196. [in Thai]
- Jaisit, A. & Chalermphol, J. (2018). Factors Related to Farmer Success in Producing Handmade Cotton Weaving Products in Don Luang Village, Mae Raeng Subdistrict, Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Community Development and Life Quality*, 6(3), 623-630. [in Thai]
- Jongwutiwes, N., Singhalert, R., & Passago, S. (2010). Factors Affecting the Success of Community Business Management in Mueang District, Roi-et Province. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 4(2), 103-111. [in Thai]
- Kaiyawan, Y. (2012). Principle and Using Logistic Regression Analysis for Research. *Rajamangala University of Technology Srivijaya Research Journal*, 4(1), 1-12. [in Thai]
- Kader, R. A., Mohamad, M. R., & Ibrahim, A. A. (2009). Success Factors for Small Rural Entrepreneurs Under the One-District-One-Industry Programme in Malaysia. *Contemporary Management Research*, 5(2), 147-162.
- Koomsalud, S., Sudharatna, Y., & Apibunyopas, P. (2017). The Study of New Product Development Process of OTOP in OVOP Principle. *Panyapiwat Journal*, 9(3), 16-28. [in Thai]
- Laiprakobsup, T. (2018). Leadership, Trust, Proximity to Government, and Community-Based Enterprise Development in Rural Thailand. *Asian Geographer*, 35(1), 1-32.
- Mongsamak, P., Suwannoi, T., Phisanboot, S., & Chamchong, S. (2013). The Success Managerial Model for Herbal Products of the Community Enterprise Network Group at Nakhonchaiburin Provincial Group. *Journal of the Association of Reserchers*, 18(3), 115-123. [in Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2019). *The Twelfth National Economic and Social Development Plan*. Retrieved November 5, 2019, from https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=develop_issue
- Ommanee, A. (2016). The Factor Affecting the Success of Communities' Product (OTOP) in Food Category in Satun Province. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*, 2(2), 79-88. [in Thai]
- Onmak, A. (2010). *The Factor that is Influential Build the Success of Community Business: Sueakok Products Business, Phaeng Sub-District, Kosumpisai District*. Master's Thesis, Rajabhat Maha Sarakham University. [in Thai]
- Saithep, K. & Permthai, P. (2017). Guideline for the Community Product Development for Export of Artificial Flowers Community Business Group at Mae Tha Sub-District, Mae Tha District, Lampang Province. *Journal of Modern Management Science*, 10(2), 1-11. [in Thai]
- Sakkatat, P. & Kruekum, P. (2018). Factors Affecting on Success of One Tambon One Product (OTOP) in Chiang Mai. *Journal of Agri Research & Extension*, 35(1), 73-82. [in Thai]

- Sangayotin, T. (2017). Success Factors of Community Enterprise Operations. *Journal of Graduate School of Commerce Burapha Review*, 12(2), 11-25. [in Thai]
- Sanprasit, W. (2017). The Success Factors of OTOP. *Journal of Information*, 16(2), 147-158. [in Thai]
- Termsnguanwong, S. (2012). The Business Achievement Factors of Five Star OTOP Product Champion (OPC) Entrepreneur within Chiangmai Province: Case Study at Sansai District. *Payap University Journal*, 23(1), 1-20. [in Thai]
- The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion. (2017). *Result of the Selection for the Best of OTOP 2016*. Retrieved March 20, 2019, from <http://cep.cdd.go.th/services/star>
- The Bureau of Local Wisdom and Community Enterprise Promotion. (2017). *Result of the Selection for the Best of OTOP 2016*. Retrieved March 20, 2019, from <https://cep.cdd.go.th/otop-data/%e0%b8%9c%e0%b8%a5%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%a0%e0%b8%b1%e0%b8%93%e0%b8%91%e0%b9%8c-otop>
- Tuamsuk, K., Phabu, T., & Vongprasert, C. (2013). Knowledge Management Model of Community Business: Thai OTOP Champions. *Journal of Knowledge Management*, 17(3), 363-378.
- Wae-do, N. (2014). *Factors Influencing the Success of Community Enterprise in Narathiwat Province*. Master's Thesis, Hatyai University. [in Thai]
- Wronka, M. (2013). Analyzing the Success of Social Enterprises-Critical Success Factors Perspective. *Active Citizenship by Knowledge Management & Innovation: Proceedings of the Management, Knowledge and Learning International Conference 2013* (pp. 593-605). Zadar, Croatia: ToKnowPress.

Name and Surname: Chompunoot Duangjan

Highest Education: Ph.D. (Management Science and Engineering), Huazhong University of Science and Technology, China

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Operations Management, Supply Chain and Business Logistics Management

Name and Surname: Pornnapa Kampetch

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

Name and Surname: Wanpirom Neamnuan

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

Name and Surname: Nitinat Chumdang

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

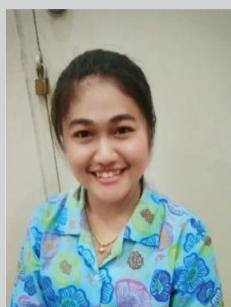

Name and Surname: Preeyamon Yongyut

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

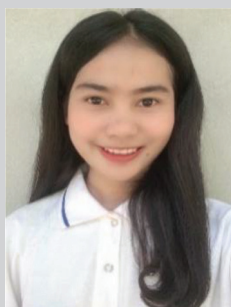

Name and Surname: Pimchanok Songsangkaew

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

Name and Surname: Thapanida Janjamsri

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Sonkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management

Name and Surname: Napaporn Pongthongmuang

Highest Education: Bachelor's Degree, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Affiliation: Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Field of Expertise: Management